

Sygn. akt II Ca 576/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Jarosław Gołębiowski
Sędziowie	SSO Stanisław Łęgosz SSR del. Magdalena Wojciechowska (spr.)
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa P. W.

przeciwko(...) w P.

o ustalenie nieistnienia zobowiązania

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 24 kwietnia 2013 roku, sygn. akt I C 2099/12

oddala apelację.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 576/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. po rozpoznaniu sprawy z powództwa P. W. przeciwko (...)z siedzibą w P.(...). o ustalenie nieistnienia zobowiązania oddalił powództwo, nie obciążając równocześnie powoda P. W. kosztami procesu na rzecz pozwanego(...)z siedzibą w P.(...).

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Sporny lokal mieszkalny położony w P.(...). przy ulicy (...), blok (...), oznaczonym numerem (...)znajduje się w zasobach (...)z siedzibą w P.(...). Przedmiotowy lokal należy aktualnie do powoda P. W. i jego siostry M. W..

W sezonie grzewczym 2011-2012 lokal mieszkalny należący do powoda nie został udostępniony pracownikom pozwanej spółdzielni celem odczytu podzielników ciepła, w tej sytuacji rozliczenie energii cieplnej dostarczonej do przedmiotowego lokalu mieszkalnego nastąpiło według zasad ustalanych dla lokali nieopomiarowanych. Z

uwzględnieniem dokonanych przez stronę powodową wpłat w ciągu całego okresu grzewczego, powód za okres 01 czerwca 2011 r. - 31 maja 2011 r. obciążony został dodatkowo kwotą w wysokości 1439,64 złotych (z tytułu niedopłaty).

Odczyty w lokalu mieszkalnym powoda przewidziane zostały w dniach 16-18 maja 2012 r. W dniu 21 maja 2012 r. wyznaczony został stronie powodowej dodatkowy termin (przewidziany na dzień 22 maja 2012 r). Równocześnie strona powodowa została poinformowana o możliwości telefonicznego ustalenia innego terminu dokonania odczytu z tym zastrzeżeniem, że w piśmie wskazane zostało że ostateczny termin dokonywania odczytów przewidziany jest na dzień 24 maja 2012 r.

Powyższy stan faktyczny, niekwestionowany przez żadną ze stron toczącego się procesu Sąd ustalił w oparciu o całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo strony powodowej nie jest uzasadnione. Zasady rozliczania za zużytą energię cieplną określone zostały w uchwale Rady Nadzorczej (...)z siedzibą w P(...). wydaną w dniu 25 września 2008 r., zmienioną następnie uchwałą Rady Nadzorczej pozwanej spółdzielni, wydaną w dniu 05 października 2011 r., a doprecyzowane załącznikiem numer 1 do przedmiotowej uchwały. W przedmiotowym załączniku określone zostały zasady rozliczania za zużytą energię cieplną a także zasady udostępniania lokali przez poszczególnych mieszkańców do odczytów podzielników ciepła oraz konsekwencji za ich nieudostępnienie. W rozdziale V przedmiotowego załącznika ustalone zostały precyzyjnie zasady dokonywania odczytów podzielników ciepła. Z jego zapisów wynika, że odczytu należy dokonywać po zakończeniu sezonu grzewczego, nie później jednak niż do dnia 30 maja, zaś o planowanym odczycie użytkownicy lokali zostaną powiadomieni ogłoszeniem wywieszonym na tablicy ogłoszeń z 3-7 dniowym wyprzedzeniem. W przypadku uniemożliwienia odczytu przez użytkownika lokalu w pierwszym terminie należy wyznaczyć dodatkowy termin, nie później jednak niż do terminu zakończenia odczytów tj. 30 maja. Równocześnie przewidziane zostało w wyżej wskazanym załączniku, że użytkownik lokalu który nie udostępnił mieszkania w dodatkowym terminie, zostaje rozliczony jak lokal bez podzielników (czyli jak lokal nieopomiarowany). Regulamin ten obowiązuje wszystkich użytkowników lokali znajdujących się w zasobach pozwanej (...)z siedzibą w P(...).

Jak wynika z zawiadomienia odczyty w lokalu mieszkalnym powoda przewidziane zostały w dniach 16-18 maja 2012 r. W dniu 21 maja 2012 r. wyznaczony został stronie powodowej dodatkowy termin (przewidziany na dzień 22 maja 2012 r). Równocześnie strona powodowa została poinformowana o możliwości telefonicznego ustalenia innego terminu dokonania odczytu z tym zastrzeżeniem, że w piśmie wskazane zostało że ostateczny termin odczytów przewidziany jest na dzień 24 maja 2012 r. Okoliczności tej strona powodowa nie kwestionowała. Pomimo takiego zawiadomienia lokal mieszkalny strony powodowej nie został udostępniony do odczytu.

Zdaniem Sądu I instancji, mając na uwadze treść zapisów regulaminu i załącznika do niego, to na stronie powodowej ciążył obowiązek udostępnienie lokalu do odczytu. Okoliczności tej nie zmienia nawet fakt czasowego przebywania poza miejscem zamieszkania. Zdaniem Sądu Rejonowego, regulamin ten nie stoi w sprzeczności z zapisami ustawy - art. 45 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. „Prawo energetyczne”, który to przepis nie precyzuje, według jakich zasad powinny być dokonywane odczyty, pozostawiając w tym zakresie doprecyzowanie szczegółowych kwestii w stosownych regulaminach.

Trudno jest również – w ocenie Sądu pierwszej instancji - uznać stronę pozwaną za monopolistę w dostarczaniu energii cieplnej do lokali znajdujących się w jej zasobach. Pozwana spółdzielnia nie jest producentem energii cieplnej, a jedynie ją kupuje od innego podmiotu a następnie jako zarządca lub właściciel budynków w których lokale te są usytuowane, ustanawia jedynie zasady rozliczania kosztów ciepła dostarczonego do lokali. Za dostarczone ciepło przedstawiane są przez dostawcę ciepła pozwanej spółdzielni stosowne faktury, która musi je uregulować m.in. z zaliczek uiszczanych przez osoby zamieszkujące w poszczególnych lokalach mieszkalnych. Pozwana spółdzielnia nie ma wpływu na wysokość cen i stawek opłat za dostarczone ciepło, które określone są w taryfie dostawcy ciepła, a które to taryfy kontrolowane są przez Prezesa Urzędu Energetyki.

Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążał powoda kosztami procesu na rzecz strony pozwanej.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości powód. Zarzucił Sądowi I instancji, że całkowicie pominął podstawowy zarzut przedstawiony w pozwie, który mówi, że regulamin rozliczeń ciepła stosowany przez (...)w P jest sprzeczny z art. 45a ust. 9 ustawy Prawo Energetyczne.

Wyrok pomijał także – w ocenie skarżącego - kwestię terminowo złożonej reklamacji i odrzucenie jej przez stronę pozwaną, co było również przedmiotem pozwu. Brak podania przyczyn, dla których zarzutom powyższym Sąd pierwszej instancji odmówił wiarygodności i mocy dowodowej stanowi naruszenie art. 328 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego. Opisany w uzasadnieniu wyroku stan faktyczny sugeruje, że o terminach odczytów zostałem skutecznie poinformowany i mimo to nie udostępniłem mieszkania do odczytów. Jest to nieprawdą, bowiem informacje o odczytach były jedynie pozostawione w drzwiach mieszkania, w którym w tym okresie nie mogliśmy być i tym samym nie mogły one zostać przeze mnie odebrane. Sytuacja ta była opisana w pismach procesowych i była wyjaśniana w trakcie procesu i potwierdzona kopią dokumentu znalezionej w drzwiach stanowiącego jedyne potwierdzenie przekazania informacji o odczytach.

W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja powoda nie jest uzasadniona.

W pierwszej kolejności nie można zgodzić się z zarzutem naruszenia przez Sąd I instancji art. 328 k.p.c., który to zarzut sprowadza się w zasadzie do polemiki z dokonaną przez Sąd I instancji oceną zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz wykładnią powołanych w uzasadnieniu przepisów prawnych.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji dokonał prawidłowych i wystarczających dla potrzeb rozstrzygnięcia sprawy ustaleń faktycznych. Zarzut braku adekwatności pomiędzy zebraniem w sprawie materiałem dowodowym a dokonaną przez Sąd I instancji oceną zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jej podstawie ustaleń faktycznych jest całkowicie chybiony. Nie można zgodzić się z argumentem, iż Sąd Rejonowy naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów, dokonując błędnego wartościowania zebranego w sprawie materiału dowodowego w części obejmującej twierdzenie o prawidłowym powiadomieniu powoda o mających być dokonanych odczytach. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń i ocenił je zgodnie z regułą wynikającą z art. 233 k.p.c.

Również w pozostałym zakresie rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zasługuje w pełni na akceptację, a zarzuty podniesione w apelacji należy uznać za całkowicie chybione w świetle obowiązujących przepisów prawa. W odniesieniu do pozostałych zarzutów – natury materialnoprawnej - zauważyć należy przede wszystkim, że w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd w zakresie rozumienia art. 189 k.p.c. Przykładowo w kwestii tej wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 października 2012 roku (sygn. akt III CK 277/05), stwierdzając, że "przesłanką powództwa opartego na k.p.c. jest »interes prawny«. Powód żądający ustalenia stosunku prawnego lub prawa powinien wykazać, że została zagrożona jego sfera prawna, że istnieje niepewność prawa, którego ustalenia żąda. Wobec tego, że pojęcie interesu prawnego należy do zagadnień związanych z oceną zasadności powództwa, sąd rozstrzygający takie powództwo powinien dysponować precyzyjnie wskazanymi przez powoda okolicznościami, które składają się na treść tego interesu". W przedmiotowej sprawie brak jest spełnienia przesłanki „interesu prawnego”, chociażby już z tego powodu, że powód uścił należność, której dotyczy spór, a zatem mógł dochodzić zwrotu tej kwoty, jeżeli uważał ją za nienależną np. w trybie art. 410 k. c. W konsekwencji, abstrahując od prawidłowej oceny prawnej Sądu I instancji nie obejmującej jednak tego aspektu, podnieść należy, że powód powinien był ewentualnie wytoczyć powództwo o zapłatę, a nie był uprawniony do wniesienia powództwa o ustalenie nieistnienia zobowiązania w trybie art. 189 k.p.c.

Dodatkowo w tym kontekście należy stwierdzić, że do wyeliminowania z obrotu prawnego uchwały Rady Nadzorczej pozwanej spółdzielni z dnia 5 października 2011 r. wraz z załącznikiem numer 1 (regulaminem określającym zasady rozliczania za zużytą energię cieplną oraz zasady udostępniania lokali przez poszczególnych mieszkańców do odczytów

podzielników ciepła oraz konsekwencji za ich nieudostępnienie) służyć powinno powództwo bądź to o uchylenie uchwały, bądź powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały względnie wystąpienie o zmianę uchwały w trybie wewnątrzspółdzielczym. Prawo nadaje bowiem członkom spółdzielni, którzy są niezadowoleni z uchwał ich organów narzędzia prawne kontrolujące ich zgodność ze statutem oraz powszechnie obowiązującym prawem. Organami spółdzielni są: walne zgromadzenie, rada nadzorcza i zarząd spółdzielni, które to poprzez swoje uchwały kierują spółdzielnią i kształtują jej funkcjonowanie, mogą one być bezpośrednio skierowane do członków spółdzielni, nadając im prawa lub też nakładając określone obowiązki. Dlatego też art. 32 i art. 42 ustawy z dnia 16 września 1982 roku - Prawo spółdzielcze (tj. Dz. U. z 2003 r., nr 188, poz. 1848 ze zm.) zabezpiecza interesy członków spółdzielni, umożliwiając im odwołanie się do określonego w statucie organu spółdzielni w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym lub wnieść powództwo do sądu o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia. Te argumenty również przemawiają za niemożnością uwzględnienia powództwa wytoczonego w trybie art. 189 k.p.c.

Z przytoczonych wyżej względów Sąd uznał, że zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu, a apelacja jako pozbawiona uzasadnionych podstaw podlega na podstawie art. 385 k.p.c. oddaleniu.

Na oryginale właściwe podpisy